

Wat aandachtspunten voor beginnende moestuintuinders

Moestuin, hoe leuk het kan zijn, maar ook hoe krijg ik begeleiding als ik het voor eerst doe? En dan voor mensen die beginnen: de noodzaak van vruchtwisseling.

De laatste tijd is er steeds meer aandacht voor het zelf of samen met anderen werken in een moestuin. Stadslandbouw wordt regelmatig genoemd en ook in Zeist is het niet anders, maar..... Moestuinieren, al dan niet samen, gaat niet vanzelf, vereist kennis van zaken die veelal aanwezig is bij mensen die het al langer doen.

Een van de aspecten die maar al te snel vergeten wordt is dat na het zaaien er werk aan de winkel is voor wieden, water geven etc. en dat goede afspraken nodig zijn om de periodes door te komen wanneer je zelf met vakantie bent of om andere redenen er niet bent.

Een tweede aspect wat ter sprake moet komen is het feit dat lang niet alle planten dezelfde voedingsstoffen nodig hebben. Zo is van vlinderbloemigen bekend dat ze de stikstof uit de lucht kunnen vastleggen. Zij behoeven dus geen stikstofbemesting. Andere planten daarentegen hebben een grote behoefte aan mineralen en dienen dus van meer of minder compost en/of mest voorzien te worden. (bv aardappelen en koolsoorten).

Ten derde is het van belang te weten dat moestuinplanten in wisselteelt of combinatieteelt moeten opgroeien om de kans op ziektes te voorkomen dan wel zo klein mogelijk te maken.

Voor de wisselteelt worden de planten in groepen ingedeeld die vervolgens in een soort roulatieschema de moestuin zullen bevolken. Hoe dat moet staat in veel handboeken beschreven maar wij beperken ons nu tot de hoofdgroepen en hoe daar mee moet worden gewerkt.

1. Aardappelen, koolsoorten en prei hebben minimaal een tussenliggende periode van 5 jaar nodig. Optimaal is pas na acht jaar terugkomen op dezelfde plek, Dit om ziektes als fytoftera, bruinrot, knolvoet en meeldauw zo veel mogelijk te vermijden.
2. Voor uien en andere wortelgewassen, bladgewassen als snijbiet en vruchtgewassen als pompoen en courgette geldt hetzelfde. dus bij voorkeur pas terugkomen op dezelfde plek na 6 tot 8 jaar. Dit kunnen we ook aanhouden voor bonen en erwten soorten.
3. Sla, andijvie veldsla en postelein zijn minder gevoelig. Bij deze gewassen kun je wel eens wat makkelijk zijn en ze tussen andere gewassen of als voor- en nateelt zaaien.
4. Uitzonderingen op de wisselteelt zijn tomaten en aardbeien. Tomaten kunnen 8 jaar op dezelfde plek geteeld worden en aardbeien 4 jaar.
5. Groenten als rabarber en artisjok, kunnen heel lang op een vaste plek geteeld worden evenals kardoer en struikachtige kruiden als rozemarijn, salie en vast bonenkruid. Bessenstruiken, mits goed verzorgd, kunnen wel zo'n 25 jaar op dezelfde plek blijven.

Bij combinatieteelt wordt gebruik gemaakt van het feit dat de ene soort een gunstige invloed heeft op de groei van andere planten.

Tot slot is het heel belangrijk dat wij ons realiseren dat sommige gewassen zeer veel mineralen (voedsel) vereisen en dat er nooit twee veeleisende gewassen in een seizoen na elkaar geteeld kunnen worden. Bv. geen boerenkool na de aardappelen. Dat put de grond uit en is als het ware een aanslag op de bodem en de bodemgezondheid.

Erik Notenboom